

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la Ordonanța de urgență privind reglementarea unor măsuri fiscale

Secțiunea 1
Titlul proiectului de act normativ
Ordonanță de urgență privind reglementarea unor măsuri fiscale

Secțiunea a 2-a
Motivul emiterii actului normativ

Luând în considerare necesitatea fluidizării activităților economico-financiare a operatorilor economici, care, deși sunt viabili din punct de vedere economic, întâmpină dificultăți în achitarea obligațiilor fiscale din lipsă de lichidități,

având în vedere problemele întâmpinate de operatorii economici care au de încasat sume de la autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene în baza contractelor de finanțare încheiate cu acestea, în privința fluxului de lichidități,

ținând cont de prioritatea obiectivului de creștere a performanței colectării veniturilor bugetare în cadrul căruia un rol important revine și măsurilor de constrângere pentru neconformarea la plata obligațiilor fiscale,

pentru crearea premiselor relansării economice prin reducerea poverii fiscale din sarcina contribuabilului în sensul reglementării cadrului legal privind calculul accesoriilor creanțelor fiscale astfel încât să se realizeze o diminuare a nivelului penalităților de întârziere datorate pentru plata cu întârziere a obligațiilor fiscale dar și o motivare a conformării la plata acestor obligații,

în considerarea faptului că mărirea termenelor în cadrul cărora un contribuabil are obligația de a achita sumele care constituie condiție de menținere a valabilității eşalonării la plată, reprezintă o măsură care vine în sprijinul mediului de afaceri întrucât ar conduce la creșterea lichidităților aflate la dispoziția acestora,

având în vedere că prin introducerea posibilității acordării eşalonării la plată în perioada de valabilitate a acesteia și pentru obligațiile fiscale stabilite urmare inspecției fiscale, se previne acumularea de noi datorii,

ținând cont că instituirea măsurii de amânare la plată în cazul contribuabililor care au de încasat sume de la autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene în baza contractelor de finanțare încheiate cu acestea, reprezintă o facilitate menită să conducă la stimularea activității economice, pe de o parte și, absorbția fondurilor UE care este o prioritate cheie a Guvernului, pe de altă parte,

în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare, a căror reglementare nu poate fi amânată, este necesară

adoptarea de urgență a acestor măsuri.

**1.Descrierea situației
actuale**

I. În domeniul procedurii fiscale

În prezent, pentru neachitarea la termenul de scadență a obligațiilor de plată se datorează, după acest termen, dobânzi și penalități de întârziere.

Nivelul dobânzii este de 0,04% (14,6% pe an) și se calculează pe fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv.

Nivelul penalității de întârziere este în funcție de perioada de întârziere astfel:

a) dacă stingerea se realizează în primele 30 de zile de la scadență, nu se datorează și nu se calculează penalități de întârziere pentru obligațiile fiscale principale stinse;

b) dacă stingerea se realizează în intervalul dintre a 31-a zi și a 90-a zi de la scadență, nivelul penalității de întârziere este de 5% din obligațiile fiscale principale stinse;

c) dacă stingerea se realizează după a 91-a zi de la scadență, nivelul penalității de întârziere este de 15% din obligațiile fiscale principale rămase nestinse.

Pe cale de consecință, în situația în care contribuabilul nu achită în termen de 90 de zile obligațiile fiscale acesta datorează dobânzi pentru fiecare zi de întârziere și o penalitate de 15% din cuantumul obligațiilor fiscale rămase nestinse.

De asemenea, actualele reguli cu privire la darea în plată prevăd că, pentru a opera stingerea obligațiilor fiscale prin această modalitate, debitorul trebuie să formuleze cererea și să o depună la organul fiscală, fără a face o distincție între debitorul originar (contribuabilul) sau debitorul garant (persoana care, potrivit art. 25 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură fiscală, își asumă obligația de plată a debitorului originar printr-un angajament de plată în formă autentică cu asigurarea unei garanții reale la nivelul obligației de plată).

De menționat că, darea în plată reprezintă un mijloc excepțional de stingere a creanțelor fiscale care se aplică doar în privința bunurilor imobile pentru care există o solicitare de preluare în administrare.

II. În domeniul eșalonării la plată

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 privind reglementarea acordării eșalonărilor la plată are ca obiect de reglementare o procedură de acordare a înlesnirilor sub forma eșalonării la plată pentru obligațiile fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, pe o perioadă de maxim 7 ani pentru toți contribuabilii, de drept public sau privat, indiferent de modul de organizare al acestora, atâta timp cât nu au intervenit incidente în ceea ce privește funcționarea normală a acestora.

În prezent, nu pot forma obiect al deciziei de modificare a deciziei

	<p>de eşalonare la plată sumele stabilite de organele de inspecție fiscală prin decizie de impunere al căror termen de plată este după data comunicării deciziei de eşalonare la plată.</p> <p>În cele mai multe cazuri, plata acestor sume poate reprezenta, pentru contribuabilul beneficiar al unei eşalonări, o povară importantă datorită cuantumului lor (de regulă, sunt stabilite pe mai multe perioade fiscale).</p> <p>De asemenea, obligațiile transmise spre recuperare Agenției Naționale de Administrare Fiscală trebuie achitate într-un termen de 30, respectiv 90 de zile, în funcție de momentul la acare acestea au fost transmise în vederea recuperării (înainte sau după data emiterii deciziei de eşalonare la plată) și reprezintă condiție de menținere a valabilității eşalonării.</p> <p>Și în acest caz, plata acestor sume într-un termen scurt poate reprezenta pentru contribuabil o povară importantă care poate avea ca efect pierderea valabilității eşalonării la plată.</p> <p>În cazul contribuabililor cu risc fiscal mic eşalonarea la plată se acordă pe baza datelor și informațiilor furnizate de aceștia, fără ca organul fiscal să poată verifica la momentul emiterii deciziei de eşalonare la plată îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de lege (de ex: niciunul dintre administratori și/sau asociați nu a deținut, în ultimii 5 ani anteriori depunerii cererii, calitatea de administrator sau asociat la persoane juridice care au fost lichidate sau la care a fost declanșată procedura insolvenței și la care au rămas obligații fiscale neachitate). În această situație organul fiscal poate constata ulterior faptul că informațiile și datele prezentate de contribuabil nu corespund realității, fără ca actul normativ să prevadă, în prezent, efectele unei asemenea situații.</p> <p>III. În domeniul acordării de facilități sub forma amânării la plată a obligațiilor fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală pentru contribuabilii care au de încasat sume certe, lichide și exigibile de la autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene</p> <p>În prezent, contribuabilii care au de încasat sume de la autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene în baza contractelor de finanțare încheiate cu acestea, se confruntă cu un blocaj financiar: pe de o parte au de achitat obligații fiscale reprezentând impozite, taxe, contribuții și alte sume de această natură datorate bugetului general consolidat, iar pe de altă parte au de încasat sume pentru care au depus cereri de rambursare.</p>
2. Schimbări preconizate	<p>Prin prezentul proiect de ordonanță se propune:</p> <p>I. În domeniul procedurii fiscale</p>

	<p>În proiectarea unui regim de sancțiuni pentru plățile întârziate, trebuie ca penalizările și dobânda să servească următoarelor obiective: penalitățile sunt menite să descurajeze neconformarea, în timp ce dobânda este destinată să protejeze valoarea reală a plăților reprezentând impozite, taxe și alte sume datorate bugetului general consolidat.</p> <p>Pentru acest motiv, legislația fiscală ar trebui să stabilească penalitățile și dobânzile ca două instrumente separate.</p> <p>Nivelul dobânzii trebuie să fie peste rata dobânzii creditelor acordate de instituțiile financiare astfel încât să descurajeze contribuabilii de a utiliza arieratele ca surse de finanțare ale activităților lor dar nici să nu fie la un nivel foarte mare pentru a constitui un element împovăraător pentru contribuabil.</p> <p>Penalitățile de întârziere trebuie să constituie o sancțiune pentru neplata la scadență, calculată ca un procent la nivelul sumei neplătite, astfel încât aceasta să crească în raport cu valoarea sumei neplătite și cu perioada de întârziere.</p> <p>Astfel, modificarea privind stabilirea naturii dobânzilor, respectiv faptul că acestea au caracter recuperatoriu, reprezentând pierderea suferită de creditor (statul) ca urmare a neachitării la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale, se impune pentru a elimina eventualele confuzii cu privire la natura juridică a dobânzilor, pe de o parte, și a penalităților de întârziere pe de altă parte, în contextul modificării modului de așezare a penalităților, respectiv similar dobânzilor.</p> <p>Revizuirea modalității de percepere a penalităților de întârziere, a fost făcută astfel încât să încurajeze conformarea voluntară în cea ce privește plata obligațiilor fiscale. În acest sens, se propune înlocuirea penalității fixe de 5% sau 15% cu o penalitate de 0,02% pe zi de întârziere (7,3% pe an).</p> <p>Actualul sistem (penalitatea de întârziere de 5% sau 15%) încurajează plata voluntară până la împlinirea termenului de 90 de zile de la scadență, astfel că, după acest termen, contribuabilii nu mai sunt încurajați să achite impozitele și taxele deoarece penalitatea de întârziere este aceeași (15%). Or sistemul propus diferențiază cuantumul penalității de întârziere în funcție de zilele de întârziere.</p> <p>În ceea ce privește stingerea obligațiilor fiscale prin darea în plată prin oferirea unui bun imobil, pentru o mai bună claritate a textului, se propune ca și persoanele care devin debitori în condițiile art. 25 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură fiscală (persoana care își asumă obligația de plată a debitorului, printr-un angajament de plată sau printr-un alt act încheiat în formă autentică, cu asigurarea unei garanții reale la nivelul obligației de plată) să poată oferi un bun imobil (de regulă bunul afectat garantării) pentru a se stinge obligațiile fiscale.</p> <p>De asemenea, se reglementează și faptul că în cazul acestor debitori, bunurile oferite în vederea stingerii prin dare în plată trebuie să fie libere de orice sarcini și să nu fie supuse executării silite, scopul fiind</p>
--	--

acela de a nu diminua activul acestui debitor în situația în care el este supus executării silite pentru obligațiile fiscale personale.

II. În domeniul eşalonării la plată

Modificările în domeniul eşalonării la plată vizează, în principal:

- clarificarea prevederilor referitoare la constituirea de garanții în situația în care bunurile sunt ipotecate/gajate, respectiv precizarea expresă că valoarea bunurilor aduse drept garanție trebuie să fie îndestulătoare și nu garanția (sechestrul sau ipoteca);
- extinderea cazurilor când se poate modifica decizia de eşalonare la plată în perioada de valabilitate a eşalonării, prin includerea în eşalonare a obligațiilor fiscale stabilite de organele de inspecție fiscală prin decizie de impunere, cu termene de plată după data comunicării deciziei de eşalonare la plată;
- extinderea termenului de la 30, respectiv 90 de zile, la 180 de zile în vederea achitării obligațiilor transmise spre recuperare Agenției Naționale de Administrare Fiscală și care nu intră în sfera de acordare a eşalonării la plată;
- completarea criteriilor în funcție de care un contribuabil se încadrează în categoria de contribuabil cu risc fiscal mic, prin introducerea condiției ca persoanele juridice să fi fost înființate cu minimum 12 luni înainte de data depunerii cererii, pentru a preîntâmpina posibilitatea accesării unei eşalonări la plată conform procedurii simplificate de către contribuabilii nou înființați și al căror comportament nu poate fi încă apreciat datorită informațiilor insuficiente cu privire la acest contribuabil;
- reglementarea situației în care organul fiscal constată că, ulterior emiterii unei decizii de eşalonare la plată în cazul contribuabililor cu risc fiscal mic, că datele și informațiile prezentate de aceștia nu corespund realității. În acest caz, organul fiscal emite decizie de anulare a deciziei de eşalonare la plată care produce aceleași efecte cu decizia de constatare a pierderii valabilității eşalonării la plată.

III. În domeniul acordării de facilități sub forma amânării la plată a obligațiilor fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală pentru contribuabilii care au de încasat sume certe, lichide și exigibile de la autorități cu competențe în gestionarea fondurilor europene în baza contractelor de finanțare încheiate cu acestea

S-a reglementat o nouă facilitate la plata impozitelor, taxelor și contribuțiilor, respectiv amânarea la plată a acestor obligații fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală sau transmise spre recuperare acestei instituții, în situația în care contribuabilii au de încasat sume certe, lichide și exigibile de la autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene în baza contractelor de finanțare încheiate cu acestea.

În acest sens, se propune ca amânarea la plată:

	<ul style="list-style-type: none"> - să fie în limita sumei de încasat de la autoritatea competentă; - să fie până la momentul la care autoritatea competentă are resurse bănești pentru executarea obligației, dar nu mai mult de 2 ani. <p>Totodată, se propune ca amânarea la plată să nu se acorde anumitor contribuabili fie datorită procedurilor speciale în care se află (în procedura insolvenței sau în procedura eşalonării la plată), fie datorită riscului de a nu putea „valorifica garanția” (sumele ce trebuie plătite de instituția sau autoritatea publică sunt poprite de alți creditori).</p> <p>De asemenea, sunt reglementate aspectele procedurale necesare implementării acestei facilități la plată, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eliberarea certificatului de atestare fiscală; - modul de obținere a documentului prin care autoritatea competentă confirmă existența sumelor certe, lichide și exigibile pe care trebuie să le plătească contribuabilului; - modul de soluționare a cererii contribuabilului (decizie de amânare la plată sau decizie de respingere); - modalitatea de asigurare a creanței amânate la plată prin înființarea popririi (legale) la terțul (autoritatea competentă) care are obligația de plată a sumelor către contribuabil, în limita obligațiilor fiscale amânate la plată; - modalitatea de finalizare a amânării la plată. <p>În cazul în care obligațiile amânate la plată se sting, amânarea la plată se finalizează, caz în care organul fiscal emite decizia de finalizare a amânării la plată.</p> <p>De subliniat că, în situația în care contribuabilul a renunțat la perceperea sau încasarea de dobânzi, penalități sau accesorii, de orice natură, aferente creanțelor de încasat de la autoritatea competentă, organul fiscal emite o decizie de anulare a dobânzilor, penalităților de întârziere și accesoriilor, de orice natură, aferente obligațiilor fiscale principale amânate la plată. În plus, pentru această situație contribuabilul nu datorează, pe perioada amânării, nicio dobândă, penalitate de întârziere sau accesorii de orice natură. O asemenea măsură reprezintă o aplicație a principiului echivalenței, în condițiile în care ambele părți ale raportului juridic au renunțat la perceperea de obligații accesorii ca urmare a neplății la scadență a obligațiilor pecuniare ce le reveneau.</p>
3. Alte informații	Nu este cazul
<p style="text-align: center;">Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ</p>	
1. Impactul macroeconomic	Modificările aduse prin prezentul proiect de ordonanță de urgență produc efecte asupra conformării voluntare, creșterea volumului încasărilor la bugetul general consolidat și reducerii arrieratelor.
1.1. Impactul asupra mediului concurențial	Prin aplicarea măsurilor prevăzute în proiectul de act normativ, statul se comportă ca un creditor privat prudent care urmărește

<p>și domeniului ajutoarelor de stat</p>	<p>recuperarea integrală a obligațiilor fiscale restante.</p> <p>De asemenea, prin măsurile propuse în ceea ce privește amânarea la plată Statul, de asemenea, se comportă ca un creditor privat prudent în condițiile în care creanța sa este asigurată prin poprirea legală înființată la terț (autoritatea competentă). Pe cale de consecință, ca efect al popririi, autoritatea competentă nu va mai plăti obligațiile de plată către contribuabil, ci acestea vor fi virate organului fiscal în vederea stingerii obligațiilor fiscale amânate la plată.</p> <p>Referitor la măsura de anulare a dobânzilor și penalităților de întârziere pe care contribuabilii le datorează ca urmare a neachitării la scadență a obligațiilor fiscale, menționăm că o asemenea măsură nu oferă un avantaj de natură economică contribuabililor atâta timp cât această măsură privește doar situația în care și contribuabilii, la rândul lor, renunță la încasarea sau perceperea de dobânzi, penalități sau accesorii, de orice natură, de la autoritățile competente.</p>
<p>2. Impactul asupra mediului de afaceri</p>	<p>Măsura de eșalonare la plată s-a dovedit eficientă din punct de vedere al colectării, în sensul că de aceasta a beneficiat un număr de aproximativ 7000 contribuabili și au fost încasate obligații fiscale de peste 870 milioane lei (din eșalonări finalizate, în derulare și pierdute).</p> <p>Mai mult, eficiența măsurii constă nu numai în încasarea arieratelor, dar ea a asigurat și încasarea obligațiilor curente, întrucât achitarea acestora reprezintă condiție de menținere a valabilității eșalonării.</p> <p>Proiectul de act normativ are în vedere deblocarea activității contribuabililor care au de recuperat de la autoritățile autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene în baza contractelor de finanțare încheiate cu acestea.</p> <p>Schimbarea sistemului dobânzilor și penalităților de întârziere cu unul mai flexibil, reprezintă o măsură favorabilă mediului de afaceri, povara fiscală fiind redusă, în contextul în care nivelul penalităților propus prin prezentul act normativ (0,02% pentru fiecare zi de întârziere) este inferior celui actual.</p>
<p>3. Impactul social</p>	<p>Măsurile privind acordarea eșalonărilor la plata obligațiilor fiscale sunt menite să asigure depășirea dificultăților economico – financiare temporare și continuarea activității operatorilor economici.</p> <p>Constrângerea contribuabililor prin măsurile de executare silită de a-și achita obligațiile fiscale restante poate conduce la falimentul firmelor și, astfel, la pierderea locurilor de muncă a salariaților și creșterea ratei șomajului.</p> <p>Prin încasarea cu ritmicitate a obligațiilor fiscale, sub forma ratelor de eșalonare la plată, pe de o parte, iar pe de altă parte prin menținerea în activitate a agenților economici și implicit păstrarea locurilor de muncă, se realizează susținerea bugetului general consolidat.</p> <p>Totodată, prin prezentul proiect de act normativ se urmărește evitarea blocării activității contribuabililor care au de recuperat sume de la autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene în baza contractelor de finanțare încheiate cu acestea și instituții publice.</p>

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Eșalonările/amânările la plată reprezintă o alternativă de recuperare a obligațiilor fiscale neachitate la termen, atât înaintea începerii executării silită, cât și în timpul efectuării acesteia, cu scopul maximizării încasării veniturilor bugetare, al diminuării costului arieratelor din punct de vedere material și al resurselor umane, permițând contribuabililor cu potențial economic să depășească dificultățile conjuncturale care au generat incapacitatea temporară de plată.

În decursul timpului, s-a constatat că, pe perioada aplicării actelor normative privind acordarea înlesnirilor la plată, încasările la bugetul general consolidat au crescut, asigurându-se astfel o ritmicitate a acestora, atât prin achitarea ratelor din eşalonare, cât și prin plata obligațiilor fiscale curente.

Aceste facilități sunt mai eficiente decât procedura de executare silită, care reprezintă o modalitate de recuperare a creanțelor ce presupune costuri suplimentare, fără a asigura însă un nivel de încasare satisfăcător.

Prin constituirea de garanții de către beneficiarii eşalonărilor/amânărilor la plată, statul se asigură de încasarea obligațiilor fiscale eşalonate/amânate, evitând în același timp adâncirea dificultăților financiare ale contribuabililor.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	Elaborarea Ordinului ministrului finanțelor publice pentru aplicarea prevederilor art. V.
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.

4.Evaluarea conformității	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	
6. Alte informații	Nu este cazul.
<p style="text-align: center;">Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Se va respecta procedura prevăzută de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile <i>Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale</i> la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile <i>Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente</i>	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Necesită avizul Consiliului Legislativ și a Consiliului Economic și Social.
<p style="text-align: center;">Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Nu este cazul

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
---	----------------

<p align="center">Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare</p>	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul

Având în vedere cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Ordonanță de urgență privind reglementarea unor măsuri fiscale, pe care îl supunem spre aprobare.

VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE,
DANIEL CHIȚOIU

MINISTRUL DELEGAT PENTRU BUGET
LIVIU VOINEA

MINISTRUL FONDURILOR EUROPENE
EUGEN ORLANDO TEODOROVICI

AVIZĂM FAVORABIL

MINISTRUL JUSTIȚIEI
ROBERT CAZANCIUC